

POSTUUM JAN KOOI (1959-2021)

Muziekmissionaris voor wie de marge de essentie was

De Groningse platenzaakeigenaar Jan Kooi was een muzikale omnivoor, een gedreven pleitbezorger van alles wat oorspronkelijk en opwindend was.

Jurre van den Berg 14 september 2021, 17:24

Jan Kooi. Beeld privé-archief familie

‘Het is een gekke wereld’, begon Jan Kooi in 1983 een recensie van een Tears for Fears-concert. Een maand eerder lagen de singles van de band nog voor een gulden in de bakken. Maar dankzij de hit *Mad World* was plots Paradiso uitverkocht. Een bloedeloze show volgde, meende Kooi. Het voorprogramma, de onbekende band 12 Inch from Heaven, was daarentegen enerverend. Verlaat de delta, spoorde Kooi aan, en begeef je op volle zee.

De op 62-jarige leeftijd aan kanker overleden Groningse platenzaakeigenaar Kooi was wars van rages. ‘Muziek waarvan ik vind dat het echt is’, antwoordde hij eens, gevraagd naar zijn smaak. De garagerock waarmee hij vaak geassocieerd werd, reggae, soul; ‘echt’ was net zo goed Billie Holiday als Tropical Fuck Storm. Zolang het vanuit het hart kwam, niet uit de kokers van *mainstream*-producers. Opwinding en randgebeuren waren voor Kooi de kern van rock-’n-roll. Hij weigerde lang een cd-speler te kopen. Tegen de authenticiteit van vinyl konden spiegelplaatjes niet op.

In de Fiat

Jan Kooi werd geboren in het Noord-Groningse Warffum. Als 13-jarige jongen met een afwijkende muzieksmaak ging hij met zijn vader (gemeenteraadslid en later wethouder voor de PvdA) in diens Fiat naar Groningen voor zijn eerste plaat: *The Smoker You Drink, The Player You Get* van Joe Walsh. Later zou hij die trip nog vaak maken met een boezemvriend, met de trein.

Zelf waagde Kooi een weinig geslaagde poging tot drummen. Hij ging rechten studeren in Groningen, zwaaide af na zijn kandidaats en vond zijn habitat in de alternatieve scene in het Oude RKZ in Groningen. Hij schreef over popmuziek voor de universiteitskrant en ging in 1986 werken in platenzaak Elpee.

‘Jan had een grote drang te verkondigen wat hij mooi vond, zonder zich op te dringen’, zegt Gerhard Rinsma, die van klant een vriend werd. ‘Van bands die niemand kende, kon hij een hit maken.’ Koois voorliefde omvatte ook obscure B-films, strips en Amerikaans honkbal.

Eigen platenlabel

In 1993 begon hij terloops een eigen platenlabel: Kogar Records. In poppodium VERA, waar hij kind aan huis was, zag hij surfband The

Firebirds spelen. ‘Toen dacht ik: verdomme, het is verrekke zonde dat deze bands niet worden vastgelegd. Laat ik dat eens gaan doen.’

Later lanceerde Kooi zo ook de debuten van Traumahelikopter en Afterpartees. ‘Jan is bepalend geweest voor mijn muzieksmaak, en daarmee voor mijn leven’, zegt Traumahelikopter-frontman Mark ‘Lada’ van der Ploeg. ‘Hij was een mentor zoals ze steeds zeldzamer worden, zo een die steeds de juiste dingen aanreikte.’ Dat Traumahelikopter overstapte naar het toonaangevende Excelsior-label vond Kooi geen verraad maar fantastisch.

In 2006 nam Kooi Elpee in Groningen over, collega Jan Gorter werd zijn compagnon. In 2018 kregen ze een gift van 10 duizend euro van rockfestival Roskilde voor hun bijdrage aan de muzikale undergroundscene in Groningen. Dat was welkom, want ondanks de opleving van vinyl was het zakelijk behelpen.

Tweets

In 2009 ontdekte Kooi Twitter als platform om muziek aan te prijzen én zich op te winden. Over Lelystad Airport, de Groningse ringweg en bomenskap. Anti-lockdown-types? ‘Enorme klootzakken.’

Over zijn ziekte was Kooi een stuk minder uitgesproken. In april werd galblaaskanker bij hem vastgesteld. Van de diagnose – nog vijf maanden tot vijf jaar te leven – resteerde het minimale. Op 12 augustus viel hij na bijna 82 duizend tweets stil, op 25 augustus overleed hij. Een van de laatste dingen die hij zei, was dat hij het jammer vond dat hij alle muziek die nog gemaakt zou worden niet meer kon meemaken.